

NSi - Poslanska skupina Nova Slovenija - krščanski demokrati

Številka: 435-01 / 19 - 0021 /
Datum: 16.10.2019

AMANDMAJI

k Predlogu zakona o spremembah in o dopolnitvah zakona o dohodnini (ZDoh-2Z), nujni postopek - druga obravnava, EPA 814 - VIII, za matično delovno telo

K 5. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

Črtanje člena predlagamo z namenom preprečitve poslabšanja slovenskega davčnega okolja z uvedbo omejevanja nižanja davčne osnove in možnosti koriščenja davčnih olajšav. Opozarjamo, da predlagana ureditev med drugim poslabšuje položaj zavezancev, ki velik del dobičkov naprej investirajo v raziskave in razvoj. Sprejem tega ukrepa ni v skladu s politiko spodbujanja investiciji in razvojnega gospodarstva. Prav tako opozarjamo, da ima lahko tak predlog negativne učinke za zavezance, ki zaposlujejo invalide, ter za zavezance, ki so sami invalidi, pa tudi za zavezance, ki znanje prenašajo na vajence, dijake ali študente. Uvedba omejevanja koriščenja davčnih olajšav bi lahko tudi zmanjšala donacije za humanitarne, invalidske, socialno-varstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, zdravstvene, športne, kulturne, ekološke, religiozne in splošnokoristne namene. Predlog člena je v nasprotju s cilji, ki jih je zakonodajalec zasledoval ob sprejemanju vseh navedenih olajšav, v splošnem poslabšuje položaj vseh zavezancev ter prinaša poslabšanje slovenskega poslovnega okolja.

K 6. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

Amandma predlaga, da se ohrani uporaba pravnega izraza »skupno gospodinjstvo«, tako da se ta ne bi zamenjal s pogojem, ki ga opredeljuje pravni izraz »prijavljeno isto stalno prebivališče«. Ocenjujemo, da bi taka sprememba lahko prinesla zmedo ter nekaterim zavezancem po nepotrebnem in neutemeljeno poslabšala njihove položaje.

K 7. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

Črtanje člena predlagamo z namenom preprečitve poslabšanja slovenskega davčnega okolja z uvedbo omejevanja možnosti koriščenja davčnih olajšav za investiranje v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost. Predlagana ureditev poslabšuje položaj zavezancev, ki velik del dobičkov investirajo naprej. Sprejem tega ukrepa ni v skladu s politiko spodbujanja investiciji in spodbujanja razvoja. Predlog zakona je v členu v nasprotju s cilji, ki jih je zakonodajalec zasledoval ob sprejemu te olajšave.

K 12. členu

V spremenjenem 90. členu se za četrtem odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Seštevek davčnih osnov od dividend, ki jih doseže rezident na podlagi lastniških deležev v plačnikih, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji ter pri plačnikih drugih držav članic EU, se zmanjša za 1.000 eurov.«

Obrazložitev:

Amandma predlaga, da se tako kot pri obdavčitvi obresti iz denarnih depozitov pri bankah in hranilnicah uveljavi zmanjšanje davčne osnove višini 1000 EUR tudi pri dividendah. To bi v praksi pomenilo uveljavitev meje, do katere dividende ne bi bile obdavčene. Z uvedbo te določbe želimo doseči primerljivo ureditev tako za dividende kot za obresti iz denarnih depozitov pri bankah in hranilnicah ter spodbuditi vlaganje v delnice.

K 13. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

Po predlogu novele zakona bi se normirani stroški priznavali največ v višini pozitivne razlike med vrednostjo kapitala ob odsvojitvi in vrednostjo kapitala ob pridobitvi. Po predlogu se normirani stroški torej ne priznavajo v primerih, ko je pri odsvojitvi realizirana izguba.

Vlada je podala oceno, da *»bi se tako lahko zajezilo izogibanje davku z uporabo posebnih tehnik in infrastruktur, s katerimi zavezanci zmanjšujejo pozitivno davčno osnovo od dobička iz odsvojitve drugega kapitala«*. Ta ocena temelji na predpostavki, da večina zavezancev zlorablja zakonodajo. Novela pa na podlagi tega uzakonja določbe, ki bodo kaznovale vse zavezance, ki so imeli izgubo. Ocenjujemo, da je to nepošteno ter predlagamo črtanje določb, ki tako ureditev uveljavljajo.

V veljavi bi tako ostale določbe ZDoh-2, po katerih se normirani stroški priznavajo tako, da se nabavna vrednost kapitala poveča za 1 %, vrednost kapitala ob odsvojitvi pa zmanjša za 1 %, kar pomeni, da se ti stroški v celoti priznavajo tudi kadar je razlika med nabavno vrednostjo kapitala in vrednostjo kapitala ob odsvojitvi pred upoštevanjem tovrstnih stroškov negativna (izguba) in obveznost plačila dohodnine od dobička iz kapitala torej sploh ne nastane, ter tudi v primerih kadar je ta razlika manjša od višine priznanih normiranih stroškov.

K 15. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

Amandma je povezan z amandmajem k 13. členu. Črtanje 15. člena je potrebno, da se zagotovi ohranitev določb ZDoh-2, po katerih se normirani stroški priznavajo tako, da se nabavna vrednost kapitala poveča za 1 %, vrednost kapitala ob odsvojitvi pa zmanjša za 1 %, kar pomeni, da se ti stroški v celoti priznavajo tudi kadar je razlika med nabavno vrednostjo kapitala in vrednostjo kapitala ob odsvojitvi pred upoštevanjem tovrstnih stroškov negativna (izguba) in obveznost plačila dohodnine od dobička iz kapitala torej sploh ne nastane, ter tudi v primerih kadar je ta razlika manjša od višine priznanih normiranih stroškov.

K 19. členu

19. člen se spremeni tako, da se glasi:

19. člen

»V 111. členu se v prvem odstavku znesek »3.302,70 eurov« nadomesti z zneskom »3.500 eurov«. Za besedo »letno« se vejica nadomesti s piko. Besedilo »pod pogojem, da drug rezident za njega ne uveljavlja posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana.« se črta.

Drugi odstavek se črta.

V tretjem odstavku se besedilo »presega 11.166,37 eurov in« črta, besedilo »zmanjšanje = 19.922,15 eurov – 1,49601 x skupni dohodek« pa se nadomesti z besedilom »zmanjšanje = 18.700,38 eura – 1,40427 x skupni dohodek«.

V četrtem odstavku se črta besedilo »drugega in«.

V petem odstavku se črta besedilo »drugem in«.

Obrazložitev:

Amandma predlaga črtanje pogoja za priznanje zmanjšanja splošne olajšave, ki določa, da drug rezident za zavezanca ne uveljavlja posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana. Ostale določbe se ohranijo v obliki, kot jih je predlagala vlada. Kljub temu, da smo v preteklosti predlagali splošno olajšavo, ki je bila višja od 3.500 EUR, s tem amandmajem v samo višino splošne olajšave ne posegamo z namenom, da bi koaliciji omogočili, da črtanje pogoja sprejme skupaj z novo višino splošne olajšave, kot jo je zastavila sama.

Z amandmajem želimo omogočiti koriščenje splošne olajšave tudi osebam, za katere nekdo drug koristi olajšave za vzdrževanega družinskega člana.

K 20. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

Amandma predlaga ohranitev vezanosti višine posebne osebne olajšave za rezidente, ki se izobražujejo in imajo status dijaka ali študenta, na višino splošne olajšave. Ne

vidimo smisla v ukinitvi take povezave ter razlogov, ki bi ob povišanju splošne olajšave, utemeljevali slabšo obravnavo dijakov in študentov. Tak predlog je izrazito nesistemski.

K 22. členu

22. člen se spremeni tako, da se glasi:

22. člen

Sedmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Ne glede na tretji, četrti, peti in šesti odstavek tega člena se otrok, ki ima status invalida v skladu z zakonom o socialnem vključevanju invalidov in nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji, šteje za vzdrževanega družinskega člana ne glede na njegovo starost. Otrok iz prejšnjega stavka, ki se ne šola, nima lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti nižji od višine posebne olajšave za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, določene v 2. točki prvega odstavka 114. člena tega zakona, se ne glede na četrti odstavek tega člena šteje za vzdrževanega družinskega člana ne glede na njegovo starost. Za lastne dohodke iz prejšnjega stavka se štejejo vsi dohodki po tem zakonu, razen dodatka za pomoč in postrežbo po zakonu o vojnih veteranih, zakonu o vojnih invalidih, zakonu o socialnem vključevanju invalidov ter zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.«.

Deveti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(9) Za vzdrževanega družinskega člana zavezanca se štejejo tudi starši oziroma posvojitelji zavezanca, če nimajo lastnih dohodkov za preživljanje oziroma so ti manjši od višine posebne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, določene v 3. točki prvega odstavka 114. člena tega zakona, in živijo s starši oziroma posvojitelji v skupnem gospodinjstvu kot zavezanec ali so v institucionalnem varstvu v socialno varstvenem zavodu in zavezanec krije stroške teh storitev ali imajo zavezanec in starši oziroma posvojitelji sklenjen sporazum o preživnini v obliki izvršljivega notarskega zapisa v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja, ter pod enakimi pogoji tudi starši oziroma posvojitelji zavezančevega zakonca, če zakonec ni zavezanec za dohodnino. Za lastne dohodke iz prejšnjega stavka se štejejo vsi dohodki po tem zakonu.«.

Obrazložitev:

Amandma je oblikovan na način, da se ohrani uporaba pravnega izraza »skupno gospodinjstvo«, tako da se ta ne bi zamenjal s pogojem, ki ga opredeljuje pravni izraz »prijavljeno isto stalno prebivališče«. Ocenjujemo, da bi taka sprememba prinesla veliko zmedo ter zavezancem poslabšala njihove položaje. Vsebina predlaganega člena v ostalih elementih ostaja enaka.

K 23. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

Črtanje je potrebno zaradi amandmaja k 20. členu, ki ohranja vezanosti višine posebne osebne olajšave za rezidente, ki se izobražujejo in imajo status dijaka ali študenta, na višino splošne olajšave.

K 24. členu

24. člen se spremeni tako, da se glasi:

24. člen

»V 122. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Stopnje dohodnine za davčno leto so:

Če znaša neto letna osnova v eurih		znaša dohodnina v eurih				
nad	do					
	8.500,00			16 %		
8.500,00	25.000,00	1.360,00	+	26 %	nad	8.500,00
25.000,00	50.000,00	5.650,00	+	33 %	nad	25.000,00
50.000,00	80.000,00	13.900,00	+	39 %	nad	50.000,00
80.000,00		25.600,00	+	43 %	nad	80.000,00««

Obrazložitev:

Amandma spreminja zgolj stopnjo dohodnine v najvišjem dohodninskem razredu iz 50 % na 43 %. V vseh ostalih delih se ohranjajo določbe, kot jih predlaga ta novela zakona.

V Sloveniji so visoko obdavčeni predvsem višji dohodki, kar daje slab signal za razvoj gospodarstva z visoko dodano vrednostjo, ki zahteva tudi visoko kvalificirane zaposlene. Vpliv obdavčitve na motiviranost za delo teh oseb je gotovo povezan tudi z najvišjo mejno davčno stopnjo, ki nam prikaže delež, ki ga mora zavezanec za vsako zaslužno enoto bruto plače nameniti državi. Med državami OECD je Slovenija po tem kazalniku na prvem mestu, kar je gotovo tudi slab signal za investitorje.

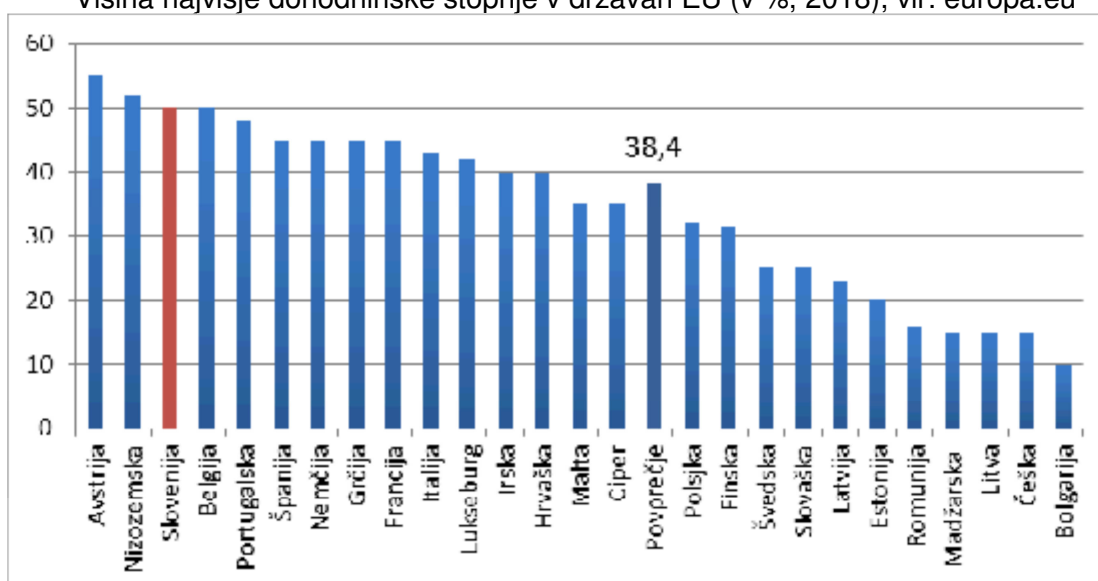
Najvišja mejna davčna stopnja
(dohodnina in prispevki za socialno varnost), 2017, vir: OECD

Slovenija	61,1
Portugalska	61,0
Belgija	60,2
Švedska	60,1
Finska	58,3
Japonska	56,1
Danska	55,8
Francija	55,1
Grčija	55,0
Kanada	53,5
Italija	52,8
Nizozemska	52,3
Irska	52,0
Izrael	50,0
Avstralija	49,0
ZDA	48,6
Avstrija	48,0
Nemčija	47,5

Velika Britanija	47,0
Norveška	46,7
Turčija	45,5
Islandija	44,4
Španija	43,5
Koreja	43,2
Luksemburg	42,8
Švica	41,7
Poljska	39,9
Slovaška	35,1
Mehika	35,0
Čile	35,0
Madžarska	33,5
Nova Zelandija	33,0
Češka	31,1
Latvija	21,4
Estonija	21,3

Po kriteriju višine najvišje dohodninske stopnje je Slovenija med državami EU v vrhu. Pred njo sta le Nizozemska in Avstrija, ki pa s stopnjo 55 % obdavči le dohodke nad višino milijon evrov. Povprečna najvišja dohodninska stopnja med vsemi EU državami znaša 38,4 %, kar je seveda veliko nižje kot v Sloveniji.

Višina najvišje dohodninske stopnje v državah EU (v %, 2018), vir: europa.eu

Tako visoka davčna stopnja signalizira nekonkurenčno visoke obdavčitve dela v Sloveniji. Poleg tega najvišji davčni razred dosega zelo majhen odstotek vseh zavezancev, zato znižanje tega razreda ne bi imela pomembnih učinkov na proračunske prihodke. Znižanje najvišje dohodninske stopnje na 43 % bi pomenilo znižanje prilivov iz dohodnine, ki bi bilo manjše od 15 milijonov evrov.

K 27. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

S 27. členom novele se zvišuje stopnja dohodnine od dohodkov iz kapitala (obresti, dividende in dobički iz kapitala) s 25 % na 27,5 %. Prav tako se zvišujejo stopnje dohodnine od dobička, doseženega z odsvojitvijo kapitala, ki so odvisne od obdobja imetništva kapitala, tako da znaša stopnja dohodnine:

- po dopoljenih 5 letih imetništva kapitala: 20 % (doslej 15 %),
- po dopoljenih 10 letih imetništva kapitala: 15 % (doslej 10 %),
- po dopoljenih 15 letih imetništva kapitala: 10 % (doslej 5 %).

S črtanjem člena želimo preprečiti navedeno povišanje davčnih obremenitev in s tem poslabšanje poslovnega okolja v Sloveniji.

K 29. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

S predlagano spremembo 135.č člena ZDoh-2, ki jo prinaša 29. člen novele, se spreminja višina stopnje dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem. Po predlogu novele se dohodnina od dohodka iz oddajanja premoženja v najem izračuna in plača po 27,5-odstotni stopnji. S črtanjem člena predlagamo, da bi stopnja ostala v višini 25 %.

K 30. členu

V spremenjenem 142. členu ZDoh-2 se v prvem odstavku število »0,5« nadomesti s številom »1«.

Obrazložitev:

Amandma predlaga povišanje deleža dohodnine, ki ga je mogoče nameniti za organizacije, ki so upravičene do donacij, z 0,5 % na 1 %. S povišanjem deleža dohodnine, ki ga je mogoče nameniti za organizacije, ki so upravičene do donacij, povečujemo možnosti davkoplačevalcev, da sami odločajo, katerim organizacijam se namenjajo sredstva zbrana z davki, konkretnije z dohodnino. S predlogom se težišče financiranja organizacij civilne družbe premika s strani državne oblasti na stran davkoplačevalcev. Predlog temelji na načelu subsidiarnosti pri financiranju organizacij civilne družbe in ostalih organizacij, ki jim zakon daje možnost prejemati navedena sredstva. Glede na dejstvo, da je bil skupen znesek vseh dohodninskih donacij v letu 2018 okrog 5 milijonov evrov, taka sprememba ne bi povzročila večjih vplivov na zmanjšanje proračunskih prihodkov.